

които не ми е дозволено да представя. И не можи човѣкъ достатъчно силно да нахвали благоразумието на народа, който, като е заобиколенъ отъ такива смутове и вълнения, — непоколебимо си живѣе мирно, оре и събира плода отъ нивите, като пази тишина, която никакъ не гармонира съ безчинствата на неговите управляющи“. (Jean Erdic, alias Queillé: en Bulgarie, стр. 327—337).

Азъ не мисля, че трѣбва да се унищожи всеобщото подаване на гласовете, но то трѣбва да се прилага само тамъ, гдѣто то може да бѫде изражение на съзвателностъ. Борбата на партиите за портфели и мяста, при постоянното намѣсване влиянието на чуждестранните държави, които съперничатъ по между си, — представлява за управляющите класове страшнъ источникъ за нравствено падане. За образецъ на избирателната система, можала би да се вземе системата, която едно време е съществувала въ Франция при избиране на сенаторите. Прѣставителите се избиратъ отъ кметовете на общините, сгруппирани въ окръзите. Тѣ би могли да направятъ добъръ изборъ, както онъ, който извършва общото гласование, когато назначаватъ муниципални началници (общински власти).

Въ течение на пять години, тукъ сѫ се промѣнили шестъ министерства. Повече, отколкото въ Франция; повече, отколкото въ Италия; това е чрѣзмѣрно много. При такива поредици не е възможна никаква послѣдователностъ въ работите. Кейе представлява проектъ за устройството на финансите, Тонаръ представлява проектъ за рудниците; на тѣзи работи правятъ честь, като ги печататъ и ги представляватъ за разглеждане на Народното Събрание; но по нататъшни послѣдствия никакви. И може ли да бѫде другояче?

За тая полатака единъ отъ чуждестранните резиденти ми казваше: „Чисто дѣволска политика! И за да не погибни отъ нея България, трѣбва да има, като котка, деветъ души“. Азъ, отъ своя страна, не намирамъ такива думи, за да предпазя отъ необходимостъта да се избѣгва осъществяванието на практика на онова правило, което служи за войнствено вика-